

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoV/5/2022
Identifikačné číslo spisu:	9520100067
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:9520100067.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Martina Bargela, JUDr. Martiny Zeleňakovej, JUDr. Dušana Krč-Šeberu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného Ing. Ľ. G. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f) Trestného zákona vo forme účasti podľa § 21 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 27. marca 2024 v Bratislave o dovolaní obvineného Ing. Ľ. G. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. apríla 2021, sp. zn. 3To/1/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Ing. Ľ. G. odmieta.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie obvineného Ing. Ľ. G. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 6. novembra 2020, sp. zn. BB-3T/10/2020, ktorým bol uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f) Trestného zákona vo forme účasti ako objednávateľ podľa § 21 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na skutkovom základe, že:

- v doposiaľ presne nezistený deň, pravdepodobne dva až tri mesiace pred 21. decembrom 2006 v priestoroch reštaurácie B. F. v N. na Z. ulici pri hoteli N., si obžalovaný Ing. Ľ. G. prostredníctvom L. Z., nar. XX. M. XXXX (zomrel XX. V. XXXX, ďalej len „L. Z.“) objednal u Ľ. Z. (zomrel X. W. XXXX) fyzickú likvidáciu poškodeného F. G., nar. X. P. XXXX, pričom na uvedenom stretnutí sa dohodla odmena za vykonanie vraždy v sume 3.000.000,-Sk (99.581,76 Eur) a pri ďalšom stretnutí, rovnako ešte pred 21. decembrom 2006, L. Z. odovzdal Ľ. Z. zálohu za vykonanie vraždy v sume 1.500.000,-Sk (49.790,88 Eur), ako aj bližšie nezistené údaje k osobe poškodeného F. G., kde na základe týchto údajov k osobe poškodeného vykonal Ľ. Z. spoločne so R. D., ktorý je stíhaný v inom trestnom konaní, ako aj R. D. samostatne na pokyn Ľ. Z., v presne nezistených dňoch pred 21. decembrom 2006 sledovanie poškodeného v A. na A. ulici, pričom úlohami sledovania poškodeného bolo zistiť jeho denný režim a zvyky, kde z posledného sledovania bol R. D. vyhotovený obrazový

záznam z obydľia poškodeného ako aj jeho okolia, po čom tieto informácie k osobe poškodeného odovzdal Ľ. Z., a to za účelom úspešného vykonania objednanej vraždy F. G., následne v presne nezistený deň pred 21. decembrom 2006 priviezol R. D. v sprievode Ľ. Z. motorové vozidlo - dodávku zn. Mercedes bez bližšie ustáleného typového označenia, modrej farby a bližšie nezisteného EČV, ktoré odstaviť na D. ulici v A. ako prípadnú skrýšu, pričom vo vozidle bola ukrytá zbraň samopal vz. 61, tzv. „škorpión“ s pripevneným tlmičom hluku výstrelu, 21. decembra 2006 v presne nezistenom čase, približne v poobedňajších hodinách, prišiel R. D. ako vodič motorového vozidla VW Passat a Ľ. Z. ako spolujazdec do mesta A., kde R. D. z vyššie uvedenej dodávky vybral ukrytú zbraň, ktorú odovzdal Ľ. Z. a následne sa s vozidlom VW Passat spoločne presunuli na S. ulicu, kde zaparkovali pred jej slepým koncom, R. D. zostal čakať vo vozidle, Ľ. Z. vystúpil z vozidla a presunul sa na pozemok patriaci k rodinnému domu na Ul. A. č. XX, kde čakal v priestoroch odstavnej plochy pre vozidlá na príchod poškodeného F. G., po tom čo poškodený vošiel vozidlom zn. AUDI A6, EČV: A.-XXXXCG do dvora rodinného domu na odstavnú plochu a následne z neho vystúpil v čase o 20.00 hod., Ľ. Z. prinesenou strelnou zbraňou opakovane viackrát vystrelil na poškodeného F. G., ktorého zasiahol jednou ranou do čela, piatimi ranami do hlavy, jednou ranou do krku a ôsmimi ranami do hrudníka, predlaktia, pleca a brucha, čím mu spôsobil strelné poranenia mozgu, pravých pľúc, srdca, pečene, ľavej obličky a viaceré poranenia trupu, ktorým F. G. na mieste podľahol, po čom Ľ. Z. odišiel z miesta činu, nastúpil k čakajúcemu R. D. do osobného motorového vozidla VW Passat a spoločne opustili mesto A., pričom asi jeden až dva týždne po vražde poškodeného došlo v priestoroch reštaurácie B. F. v N. na Z. ulici pri hoteli N. k stretnutiu medzi Ľ. Z. a Ľ. Z., na ktorom Ľ. Z. odovzdal Ľ. Z. sumu 1.500.000,-Sk (49.790,88 Eur), čo bol zvyšok sumy za vykonanú, vopred dohodnutú vraždu poškodeného, s vyjadrením spokojnosti od objednávateľa skutku obžalovaného Ing. Ľ. G., ktorého motívom boli obchodné aktivity a majetkové záujmy obžalovaného v súvislosti s lyžiarskym strediskom a akciovou spoločnosťou Z. A. F., IČO:XX XXX XXX, kde vyvíjal obchodné aktivity a mal majetkové záujmy aj poškodený F. G., pričom tieto boli v rozpore s majetkovými záujmami obžalovaného Ing. Ľ. G. najmä po tom, čo 11. júla 2015 podala spoločnosť I. H., s.r.o. so sídlom A. X, A., IČO:XX XXX XXX, návrh na vyhlásenie konkurzu proti dlžníkovi Z. A. F.Ž., a. s. so sídlom C. Y. XXXX/XX F., IČO:XX XXX XXX.

Za tento trestný čin mu bol podľa § 144 ods. 2 Trestného zákona, § 34 ods. 5 písm. b) a § 38 ods. 2, ods. 8 posledná veta Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Súčasne mu bol podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložený ochranný dohľad na 1 rok a podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku mu bola uložená povinnosť uhradiť poškodeným S. G., L. Š. a Z. G. nemajetkovú ujmu vo výške 15.000,-Eur (každému zvlášť). So zvyškom nároku na náhradu škody boli títo poškodení podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkázaní na civilný proces.

Obvinený Ing. Ľ. G. podal dovolanie proti uzneseniu najvyššieho súdu ako i jemu predchádzajúcemu konaniu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a e) Trestného poriadku.

K zásadnému porušeniu práva na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku malo podľa jeho názoru dôjsť nevykonaním viacerých ním navrhovaných dôkazov, a to nevypočutím svedkov G. O., Mgr. V. O. a tiež neprečítaním denníka svedka G. G..

Výsluch svedka G. O. cestou právnej pomoci navrhoval z dôvodu, že tento mohol potvrdiť existenciu jeho (obvineného; pozn.) dohody s poškodeným F. G. ako aj skutočností, ktoré v tomto ohľade uvádzal svedok Ing. S. O.. Ďalej poukázal na to, že G. O. mohol tiež uviesť, či poškodenému poskytoval ochranu a ak áno, pred kým a čo bolo dôvodom jeho aktívnej účasti. Hoci v prípravnom konaní G. O. nebol vypočutý, sám prokurátor v obžalobe uvádza, že: „Tu je treba poukázať aj na to, že ďalšími dôkazmi bola preukázaná aktívna účasť G. O. na strane poškodeného v spore proti obv. Ing. G.“ Súdu pritom uviedol adresu, na ktorej sa tento svedok vtedy zdržiaval.

Ak Špecializovaný trestný súd nevykonanie tohto dôkazu odôvodnil tým, že G. O. nebol prítomný pri

príprave ani pri vykonaní vraždy, tak potom by pri rovnakej úvahe okrem svedkov R. D. a G. G. nemal byť vypočítaný nikto ďalší. Má za to, že súd nevysvetlil, čo konkrétne mal na mysli, keď v odôvodnení rozsudku uviedol, že: „Z verejne dostupných zdrojov je pritom celkom zrejmé, kto je G. O.“ K vyhláseniu najvyššieho súdu, že: „tento predstavuje kriminálne závadovú osobu“ nebol vykonaný žiaden dôkaz.

Samotný najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí uvádza, že okruh subjektov, ktorí by okrem obvineného mohli mať vedomosť o „dohode“ svedčiacej v prospech obhajoby, pozostáva z JUDr. O. N., poškodeného a G. O.. Argumentáciu založenú na uzavretej dohode, najvyšší súd vyhodnotil za pomerne logickú a nie príliš prekvapivú, a to z dôvodu, že jej existenciu okrem obvineného nemohla potvrdiť žiadna z uvedených osôb. Takou osobou však podľa dovolateľa je práve G. O., o ktorom sa najvyšší súd vyjadril tým spôsobom, že ide o podozrivú osobu, ktorá sa podľa všetkého od roku 2011 vyhýba trestnému stíhaniu pobytom na doposiaľ presne nezistenom mieste - zrejme na N..

Obvinený nesúhlasí s tvrdením, že by miesto pobytu G. O. bolo neznáme. Z verejne dostupných zdrojov vyplýva, že menovaný je obžalovaný v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4T/88/2008; podľa vyjadrenia jeho obhajcu v tomto konaní, ktoré bolo uverejnené Denníkom N: „...Okresný súd Bratislava I má k dispozícii aktuálnu O. adresu a ten je so súdom v kontakte, ako je aj v kontakte s orgánmi činnými v trestnom konaní.“ O tom, že orgány činné v trestnom konaní vedia, kde sa dotyčný nachádza, svedčí aj to, že s ním komunikuje priamo Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (prílohu dovolania tvorí kópia upovedomenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky adresovaného G. O. na N. z 20. apríla 2017). Obvinený má vedomosť o tom, že pri výsluchu G. O. na N. sa zo Slovenskej republiky realizuje právna pomoc v súčinnosti so štátom N.; naposledy sa tak stalo v konaní vedenom národnou kriminálnou agentúrou Prezídia Policajného zboru, odborom Západ, 2. oddelením vyšetrovania pod ČVS:PPZ-230/NKA-ZA2-2019, kde bola realizovaná právna pomoc v mesiaci apríl 2021. Skutočnosť, že miesto pobytu G. O. podľa názoru obvineného je v zahraničí známe, potvrdzuje aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 3. apríla 2019, sp. zn. 2Cudz/19/2018, ktorým bol uznaný jeho rozvod na území Slovenskej republiky (obvinený jeho kópiu priložil k svojmu dovolaniu). Neobstoí preto tvrdenie najvyššieho súdu o zdržiavaní sa G. O. na neznámom mieste, a teda že by obhajobná argumentácia obvineného bola prakticky nepreveriteľná.

Obvinenému nie je zrejmé, akým spôsobom súd posudzuje vierohodnosť svedka s ohľadom, že ide o kriminálne závadovú osobu, keďže jediným priamym dôkazom voči nemu bola výpoveď práve takejto osoby - svedka G. G., odsúdeného na dlhoročný trest odňatia slobody. Pokiaľ najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol, že: „nebude špekulovať o tom, či poškodený bol alebo nebol takisto kriminálne závadovou osobou, nakoľko je limitovaný obžalovacou zásadou a zásadou prezumpcie neviný“, vidí v tom selektívny prístup v porovnaní s navrhovaným svedkom G. O..

Vykonaním výsluchu G. O. v procesnom postavení svedka súd mohol dospieť k iným skutkovým záverom vrátane výroku o vine dovolateľa. Obvinený sa domnieva, že vo veci konajúce súdy nemožnosť vykonania tohto dôkazu presvedčivo nevysvetlili.

Rovnako má za to, že súdy sa mali oboznámiť aj s denníkom G. G., ktorý by mohol objektivizovať výpoveď ostatne menovaného svedka, ktorého výpoveď sa diametrálne odlišovala od výpovede svedka R. D., čomu však súdy neprikladali väčší význam. Vykonaniu tohto dôkazu pritom nebránila žiadna prekážka, nakoľko predmetný denník je súčasťou spisu vedeného na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. PK-1T/9/2020.

K inému záveru v otázke viny mohli súdy dospieť aj výsluchom exekútorky Mgr. V. O. ako svedkyne. Obvinený uviedol, že po zrušení konkurzu sa viedli dve exekúcie, z ktorých jednu vykonávala práve menovaná. S poukazom na stranu 78 rozsudku (citujúc: „... po zrušení konkurzu už v dobe po zavraždení poškodeného G. pokračovalo exekučné konanie a obžalovaný Ing. G. vydražil akcie spoločnosti Z. A. F., a. s., čím ju fakticky ovládol.“) uviedol, že on akcie uvedenej spoločnosti nevydražil a že v rámci exekučného konania nevydražil ani jej hnutelný majetok. Hnutelné veci boli

predmetom dražby v rámci ďalšieho konkurzu spoločnosti Z. A. F., a. s. Takzvané ovládnutie teda nemalo nič spoločné so smrťou poškodeného. Na zrušení konkurzu sa aktívne podieľal svedok V. R., pričom práve zrušenie konkurzu umožnilo pokračovanie v začatých exekučných konaniach. Pokiaľ súdy uviedli, že (obvinený; pozn.) mal premyslenú schému postupného ovládnutia spoločnosti Z. A. F., a. s., opomínajú podstatnú skutočnosť, že ak takúto stratégiu mal, zrušenie konkurzu by musel iniciovať cestou generálnej prokuratúry; toto však inicioval V. R.. Výpočutie Mgr. V. O. by ozrejnilo, v koho prospech sa exekúcia viedla.

Ďalej namietol, že prvostupňový súd favorizoval prokurátorom navrhnuté dôkazy a na druhej strane jeho dôkazná iniciatíva bola odmietaná ako nadbytočná. V tejto súvislosti konkrétne uviedol, že prokurátor v obžalobe navrhol prečítať výsluch svedka N. G. z prípravného konania, pričom k jeho výsluchu na hlavnom pojednávaní došlo z iniciatívy obhajoby. Tento svedok pred súdom žiadnym spôsobom nepotvrdzoval účasť obvineného na skutku a prokurátor bol počas jeho výsluchu pasívny. Až následne prokurátor predložil ako listinný dôkaz výsluchy N. G. z inej veci a žiadal, aby bol opätovne vypočutý, s čím prvostupňový súd bez váhania súhlasil a svoj rozsudok odôvodnil s odkazom na túto jeho opakovanú výpoveď.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, tak tento má naplňať konanie a rozhodovanie sudcu Špecializovaného trestného súdu JUDr. Jána Hrubalu, ktorý podľa názoru obvineného mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v tejto veci.

Obvinený uviedol, že po tom, čo bol obvinený zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny tzv. H. ako aj pre iné skutky, bol uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu JUDr. Jánom Hrubalom z 1. februára 2017, sp.zn.2Tp/2/2017, vzatý do väzby. Najvyšší súd sťažnosť proti tomuto uzneseniu zamietol. Následnej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu JUDr. Ján Hrubala uznesením zo 6. júla 2017 nevyhovel. Najvyšší súd v senáte, ktorého členom bol aj JUDr. Juraj Kliment, však uznesením zo 17. júla 2017, sp. zn. 5 Tost 23/2017, zrušil uznesenie sudcu JUDr. Jána Hrubalu zo 6. júla 2017 a tomuto uložil povinnosť vo veci znovu konať a rozhodnúť. Napokon bol uznesením sudcu pre prípravné konanie JUDr. Jána Hrubalu z 21. júla 2017, proti ktorému uzneseniu nebola podaná sťažnosť, prepustený z väzby na slobodu s využitím prostriedkov nahradzujúcich väzbu a pri uložení primeraných povinností a obmedzení.

Po skočení hlavného pojednávania 17. septembra 2020 bolo obvinenému prokurátorom doručené uznesenie vyšetrovateľa zo 17. septembra 2020, ČVS:PPZ-254/NKA-BA2-2020, ktorým mu bolo vznesené obvinenie spolu s Ľ. O., T. N., A. G. a O. A. za rôzne trestné činy; v skutku v bode 1) išlo o zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona Ľ. O. a T. N.. V odôvodnení k uvedenému skutku sa uvádza, že nepodanie sťažnosti proti uzneseniu JUDr. Jána Hrubalu z 21. júla 2017 malo byť ovplyvňované aj T. N..

Obvinený vzápätí podal námietku zaujatosti na sudcu JUDr. Jána Hrubalu, ktorej nebolo vyhovené, a sťažnosť voči tomuto rozhodnutiu bola najvyšším súdom zamietnutá.

T. N. bol vzatý do väzby sudcom pre prípravné konanie JUDr. Jánom Hrubalom v septembri 2020. Dňa 22. októbra 2020 bol zadržaný a obvinený vtedajší špeciálny prokurátor JUDr. W. G., ktorý bol obvinený aj z toho, že za úplatok zariadil nepodanie sťažnosti zo strany prokuratúry proti uzneseniu sudcu JUDr. Jána Hrubalu z 21. júla 2017. Dňa 26. októbra 2020 predseda politickej strany Z.-Z. verejne (napr. na internetovom portáli Z. N.) prezentoval, že JUDr. W. G. je nevinný a že prepustenie Ing. Ľ. G. zariadili JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Ján Hrubala. Rozsudok Špecializovaného trestného súdu v tejto veci bol pritom vyhlásený 6. novembra 2020, teda po tom, čo F. T. vyhlásil, že na obvineného strane bol v skutočnosti JUDr. Ján Hrubala.

JUDr. Juraj Kliment dňa 25. januára 2021, teda ešte pred vyhlásením dovolaním napadnutého uznesenia, vydal tlačové stanovisko (ktoré obvinený v dovolaní cituje v plnom rozsahu), ktorým reagoval na vyjadrenia F. T. týkajúce sa rozhodovania o väzbe obvineného.

Dňa 17. mája 2021, teda po viac ako mesiaci od právoplatného skončenia tejto trestnej veci, zvolal JUDr. Ján Hrubala tlačovú konferenciu, na ktorej za veľkého záujmu médií uviedol, že potrebuje vysvetliť niektoré svoje rozhodnutia a že sa chce pristiaviť aj pri príbehu, ktorý je F. T. neustále opakovaný. JUDr. Ján Hrubala na tejto konferencii obsiahlo opisoval prepustenie dovolateľa z väzby a zároveň sa ohradil voči tvrdeniam F. T.. Z toho vyplýva, že sudca JUDr. Ján Hrubala veľmi citlivo a negatívne vnímal vyjadrenia F. T. na svoju adresu; F. T. podľa jeho slov prekročil hranice, ktoré sú minimálne etické.

Z týchto dôvodov sudca JUDr. Ján Hrubala podľa dovolateľa neprešiel subjektívnym testom nezaujatosti, nakoľko ešte pred vydaním rozsudku evidoval ataky F. T. na svoju osobu. Rešpektujúc uznesenie najvyššieho súdu zo 14. októbra 2020, sp. zn. 1 Tost 24/2020 (ktorým bola zamietnutá sťažnosť podaná proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu z 25. septembra 2020, sp. zn. BB-3T/10/2020, o nevyhlásení sudcu JUDr. Jána Hrubalu), sudca JUDr. Ján Hrubala mal sám oznámiť zaujatosť po vyjadreniach F. T. z 26. októbra 2020. Ten však počkal na právoplatné skončenie tejto veci, aby 17. mája 2021 reálne preukázal svoju zaujatosť. Z jeho vyjadrení na tlačovej konferencii vyplýva, že mal obavy, ako bude vnímané jeho rozhodnutie, ktorým dovolateľa v roku 2017 prepustil z väzby na slobodu. Dovolateľ považuje sudcu JUDr. Jána Hrubalu za zaujatého najneskôr od momentu, kedy mu bolo doručené vyššie označené uznesenie vyšetrovateľa zo 17. septembra 2020, nakoľko jeho samotné odôvodnenie spochybňuje jeho nezaujatosť. Fakt, že rozhodol o dovolateľovom prepustení a následne toto prepustenie bolo predmetom iného trestného konania, je dostatočne objektívna súvislosť, ktorá vyvoláva pochybnosť o jeho nezaujatosti. Obvinenie JUDr. W. G.Á. v spojení s tlačovou konferenciou JUDr. Jána Hrubalu v tom dovolateľa len utvrdila. Namietaný sudca celkom iste nie je izolovaný od vyjadrení JUDr. Juraja Klimenta, ktorého ostrejšie vyjadrenie z 25. januára 2021 určite zareagoval, avšak vyjadril sa k nim rovnako až po dovolateľovom právoplatnom odsúdení.

Nad rámec vyššie uvedeného, obvinený poukázal na nepripravenosť odvolacieho súdu a nenaštudovanie si spisu pred rozhodnutím. Predsedníčka senátu odvolacieho súdu si totiž 14. apríla 2021 v úvode verejného zasadnutia vyžiadala od advokáta Mgr. Igora Cibulu plnomocenstvo na zastupovanie obvineného, hoci tento ho ako obhajca zastupoval už v konaní na súde prvého stupňa, počas ktorého sa zúčastnil takmer všetkých hlavných pojednávaní.

Obvinený z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby najvyšší súd vyslovil porušenie zákona, zrušil napadnuté uznesenie ako i jemu predchádzajúci rozsudok a Špecializovanému trestnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu a zákonným spôsobom znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadril prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“). Prokurátor považuje napadnuté rozhodnutie ako i jemu predchádzajúce konanie za zákonné, vecne správne, vychádzajúce z dostatočne zisteného skutkového stavu a riadne odôvodnené. V dovolaní sa podľa neho len opakujú tie isté návrhy a námietky, ktoré uplatnil obvinený v pôvodnom konaní. Prokurátor so zreteľom na uvedené navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Na toto vyjadrenie obvinený bližšie nereagoval, no svoje dovolanie postupne doplnil tromi podaniami.

V prvom podaní zopakoval svoju argumentáciu ohľadom nevykonania výsluchu G. O. v postavení svedka, podotýkajúc, že adresa jeho pobytu v zahraničí je dlhodobo nemenná a známa pre orgány verejnej moci, čo preukazujú aj listiny, ktoré priložil k tomuto podaniu (upovedomenie Krajskej prokuratúry Trenčín z 15. mája 2017, sp. zn. 1Kv 31/13/3300, oznámenie Okresného súdu Bratislava I o zmene zloženia senátu a žiadosť tohto súdu o vyjadrenie zo 16. decembra 2021 vo veci vedenej pod sp. zn. 4T/88/2008 a výzva Okresného súdu Prievidza zo 17. októbra 2022 vo veci vedenej pod sp. zn. 7P/16/2022). Obvinený ďalej namietol, že bol odsúdený na základe jedinej výpovede, čo vyplýva z článku publikovaného 25. januára 2023 W. D. a tam uvedeného vyjadrenia prokurátora Vladimíra Kuruca, že: „majú na úrade aj prípady, keď súd obžalovaných uznal vinnými aj na základe jednej

výpovede. Ide o právoplatné rozsudky vo veci maľánov G....“ sám dopĺňajúc, že ide o nepravdivú výpoveď svedka G. G.. S poukazom na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Văsarăb a Paulus proti Slovenskej republike je podľa obvineného neprijateľné, aby sa v konaní vykonávali iba dôkazy navrhnuté obžalobou a aby bolo obhajobe bránené navrhovať, či preverovať tieto dôkazy vlastnými dôkazmi.

V druhom podaní s poukazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. marca 2023, sp. zn. I. ÚS 182/2023, podľa ktorého (skrátene) aj hodnotenie dôkazov alebo iná skutková okolnosť z hľadiska vysporiadania sa súdu s jej obsahom v odôvodnení svojho rozhodnutia (...) je obvineným uplatniteľné v dovolacom konaní ako námietka z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, obvinený rozšíril svoju dovoláciu argumentáciu o dve námietky. V tejto súvislosti uviedol, že výpoveď jediného priameho usvedčujúceho svedka G. G. odporuje výpovedi svedka R. D. v časti týkajúcej sa usmrtenia poškodeného vrátane identifikácie vykonávateľa skutku. Obvinený sa nestotožňuje s názorom Špecializovaného trestného súdu, že: „práve niektoré rozpory vo výpovediach svedkov, ktorí vypovedajú o udalostiach spreď relatívne dlhého časového obdobia, ich činia pre súd dôveryhodnými...“. Odvolací súd na túto námietku obvineného zareagoval spôsobom, že rozdelil výpoveď svedka G. G. na dve časti; jeho tvrdeniam týkajúcim sa objednávky vraždy uveril a neuveril mu, pokiaľ ide o okolnosti vzťahujúce sa k realizácii skutku. Klamstvo svedka G. G. podľa názoru obvineného nie je možné hodnotiť ako nepresnosť alebo nesprávnosť. Nebolo prípustné rozdeliť výpoveď tohto svedka na dve časti a ignorovať tú, ktorá nezapadala do verzie obžaloby, respektíve z nej vyvodzovať dôveryhodnosť svedka. Úpravou skutku oproti obžalobe súd prvého stupňa podľa obvineného zachraňoval nepravdivú výpoveď svedka G. G.. V pôvodnom konaní obvinený zároveň upozornil na otázku hodnotenia vierohodnosti výpovede svedka G. G. - z akého dôvodu mu nebolo vznesené obvinenie za stíhaný skutok formou účasti, pokiaľ do opisu skutkového konania členov skupiny zahrnul aj svoju úlohu. Ak by obvinený prijal odôvodnenie odvolacieho súdu, že výpoveď svedka G. G. je možné rozdeliť do dvoch častí, potom v časti týkajúcej sa vykonania skutku krivo vypovedal, krivo prisahal a krivo obvinil svedka R. D., že tento mal zastreliť poškodeného. Pre riadne ustálenie skutkového a právneho stavu podľa názoru obvineného bolo potrebné výpoveď svedka G. G. vyhodnocovať ako celok v kontexte s ďalšími dôkazmi. Z výpovede tohto svedka si však súdy vybrali len to, čo zapadalo do obžalobných tvrdení a napriek množstvu iných nepresností a bez súvisu s inými protichodnými dôkazmi túto výpoveď považovali za vierohodnú. Za ďalšie pochybenie obvinený označil, že súdy vo svojich rozhodnutiach nijako nezohľadnili preňho priaznivú výpoveď nebohého obvineného L. Z..

V treťom podaní, spísanom samotným obvineným, nad rámec už uplatnených námietok uviedol, že bol usvedčený za vinného najmä výpoveďou svedka G. G., ktorý v tejto veci vypovedal, že patril k „Š.“ od roku 2001 do mesiaca december 2010, avšak vo vlastnom dovolaní uviedol, že po prepustení z väzby roku 2006 už nebol členom tejto zločineckej skupiny, a teda ani v čase usmrtenia poškodeného F. G.. Zdôraznil, že skutok, za ktorý bol odsúdený, nespáchal.

K uvedeným doplneniam dovolania obvineného sa prokurátor a ani poškodení nevyjadřili.

Najvyšší súd ako súd dovolací po zistení, že dovolanie obvineného spĺňa všetky formálne podmienky podľa § 382 písm. a), b) a d) až f) Trestného poriadku, sústredil svoju pozornosť na jeho vecnú stránku a dospel k záveru, že mu nie je možné vyhovieť, nakoľko zrejým spôsobom nespĺňa dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolanie z hľadiska systematiky radíme k mimoriadnym opravným prostriedkom, čo znamená, že si ho nemožno zamieňať s odvolaním a jeho uplatnením tak nahrádzať, či násobiť právo na podanie odvolania. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku vyjadřujú okrem iného aj jednotlivé dovolacie dôvody, nakoľko tie sú v Trestnom poriadku (§ 371 ods. 1, ods. 3) vymedzené podstatne užšie ako je tomu pri odvolaní; pre vyslovenie záveru o ich existencii musí záujem na zákonnosti a spravodlivosti prevyšovať nad záujmom na stabilite súdneho rozhodnutia, respektíve ním formulovaného právneho stavu. Dovolanie teda nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších.

Pokiaľ ide o východiská, s ktorými najvyšší súd pristupuje k posudzovaniu jednotlivých dovolaní, tak jeho viazanosť dôvodmi podaného dovolania v zmysle § 374 ods. 1, ods. 2 a § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa netýka formálno-právneho uplatnenia niektorého (či viacerých) z dovolacích dôvodov vymedzených v § 371 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku, ale vecných chýb, ktoré dovolateľ vo svojom podaní namietol [rozhodnutie najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 120/2012]. Oprávnená osoba teda musí v dovolaní špecifikovať, ktorú časť rozhodnutia napáda (či spochybňuje zákonnosť rozhodnutia ako celku, alebo len niektorý/é z jeho výrokov a prípadne aj konanie, ktoré predchádza tomu zodpovedajúcej časti), a v nadväznosti na to uviesť konkrétne chyby, ktoré majú nezákonnosť dotknutej časti rozhodnutia zakladať. To znamená, že zodpovednosť za kvalitu podaného dovolania znáša sám dovolateľ, keďže iba ten určuje rozsah a hĺbku posudzovania veci dovolacím súdom. Inými slovami, najvyšší súd nemôže na seba prebrať vlastnú aktivitu dovolateľa a iniciatívne zisťovať chyby v napadnutom rozhodnutí alebo aj v jemu predchádzajúcom konaní, ktoré by zodpovedali niektorému z prípustných dovolacích dôvodov.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Niet sporu, že medzi základné obhajovacie práva patrí aj právo na navrhovanie dôkazov obvineným alebo jeho obhajcom (§ 34 ods. 1 a § 44 ods. 2 Trestného poriadku). Zároveň platí, že dôkazný návrh by mal mať odraz v reakcii súdu naň, čo znamená, že o každom takomto návrhu by malo byť adekvátne rozhodnuté (k tomu pozri rozhodnutia uverejnené v Zbierke pod č. 116/2014 a 43/2018).

Ani právo navrhovať dôkazy však nie je absolútne, nakoľko je limitované zásadami hospodárnosti a rýchlosti konania, ktoré sú z hľadiska rozsahu dokazovania vyjadrené v prvej vete ustanovenia § 272 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého súd odmietne vykonať dôkaz, ktorý sa týka okolností nepodstatnej pre rozhodnutie alebo okolností, ktorú možno zistiť inými, už skôr navrhnutými dôkazmi. Inými slovami, súdy nie sú povinné bezvýhradne vykonať všetky dôkazy, ktoré strany navrhli.

V tomto kontexte relevantnou z pohľadu naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku môže byť len námietka tzv. opomenutého dôkazu, o ktorú by mohlo ísť v prípade dôkazného návrhu, ktorého vykonanie by malo zásadný význam pre danú vec, avšak súd by takýto návrh celkom prehliadol (vôbec by o ňom nerozhodol) alebo by ho odmietol vykonať bez riadneho odôvodnenia.

Iné spektrum námietok týkajúcich sa rozsahu vykonaného dokazovania a spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov spravidla naráža na ustálené skutkové zistenia, ktorých správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť (s výnimkou dovolania podaného ministrom spravodlivosti z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku). Ak by totiž záver súdu o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi zakladal opodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to uvedenej viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle dikcie vety za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. V tejto súvislosti možno poukázať na stabilnú rozhodovaciu prax, podľa ktorej za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, respektíve uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku [k tomu pozri rozhodnutia uverejnené v Zbierke pod č. 14/2015-II. a 7/2011 (vrátane predchádzajúcej vety po nevyhnutnej úprave)].

Aplikujúc tieto teoretické východiská na posudzovaný prípad, z obsahu spisu ako aj z odôvodnenia rozsudku Špecializovaného trestného súdu vyplýva, že dôkazná iniciatíva, ktorej nevykonaním mali byť zásadne porušené obhajovacie práva obvineného, neostala nepovšimnutá a jej odmietnutie bolo náležite vysvetlené.

Špecializovaný trestný súd v závere dokazovania na hlavnom pojednávaní konanom 6. novembra 2020 (zväzok 15, č. l. 3670 spisu) odmietol vypočúť svedkov G. O., Mgr. V. O. a prečítať denník svedka G. G., pričom konkrétne úvahy, ktoré ho k tomu viedli (a ktoré si osvojil aj odvolací súd na strane 66 napadnutého uznesenia) dostatočne ozrejmil v písomnom odôvodnení svojho rozsudku (viď. strany 79 až 81 rozsudku).

Na tomto mieste je pritom potrebné zdôrazniť, že obvinený túto námietku ani nestavia do roviny opomenutého dôkazu. Netvrdí, že by odmietnutie vykonania týchto dôkazov nebolo primerane odôvodnené, pričom jeho argumentácia je skôr polemikou s dôvodmi, ktoré k odmietnutiu vykonania dotknutých dôkazov viedli, a to pri zrejmej snahe o ich vykonanie, nakoľko potom by súdy dospeli k odlišným (pre obvineného priaznivým) skutkovým záverom. Povaha takto formulovanej námietky je však rýdzo skutková, a preto nespĺňa atribúty nielen uplatneného, ale ani iného dovolacieho dôvodu vymedzeného v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Vyslovene skutková, a teda z pohľadu dovolacieho súdu irelevantná, je rovnako námietka, ktorou obvinený spochybňuje mieru preukázania inkriminovaného skutku, keď tvrdí, že bol odsúdený na základe jedinej nepravdivej výpovede pochybného svedka, respektíve keď sám (nie prostredníctvom obhajcu v zmysle § 373 ods. 1 Trestného poriadku) uvádza, že nespáchal skutok, za ktorý bol odsúdený.

Pokiaľ obvinený v doplnení svojho dovolania poukázal na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 15. decembra 2022 vo veci Vášaráb a Paulus proti Slovenskej republike, sťažnosti č. 28081/19 a 2966/19, k porušeniu čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru v tejto veci došlo v podstate z toho dôvodu, že vnútroštátne súdy svoje rozhodnutie o odmietnutí vykonania obhajobou navrhovaných dôkazov neodôvodnili konkrétnymi skutočnosťami danej veci, ale len všeobecne a s odkazom na procesné ustanovenia Trestného poriadku, čo však nie je tento prípad, ako to vyplýva zo skoršej časti tohto uznesenia.

Nad rámec vyššie uvedených úvah dovolací súd k návrhu na vypočutie G. O. ako svedka pre úplnosť dodáva, že dovolateľ nevykonanie predmetného dôkazu opísal spôsobom, akoby toho dôvodom bol neopodstatnený záver súdu o fyzickej nedosiahnuteľnosti menovaného. Táto okolnosť však pre súdy nebola určujúca, nakoľko ako vyplýva z odôvodnení oboch rozhodnutí, odmietnutie doplnenia dokazovania týmto výsluchom bolo dané sčasti tým, že G. O. nebol svedkom samotnej prípravy a/alebo vykonania inkriminovanej vraždy a zároveň nedisponuje ani relevantnými informáciami o tejto vražde, čiže jeho prípadná výpoveď by sa netýkala okolnosti podstatnej pre rozhodnutie (prvá alternatíva citovaného § 272 ods. 3 Trestného poriadku) a tiež preto, že skutočnosti, o ktorých by mal vypovedať, boli dostatočne zistené inými dôkazmi, a to jednak výpoveďou obvineného a tiež svedkov V. O., F. O., Ing. S. O., JUDr. A. N., L. Š., M. U. a ďalších, pokiaľ ide o vzťah medzi G. O. a poškodeným F. G., prípadne aký bol obsah rokovaní s obvineným (druhá alternatíva naposledy uvedeného ustanovenia).

Nadväzujúc na teoretické východiská k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, z ostatných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vyplýva, že pod tento dovolací dôvod treba zaradiť aj nedostatky v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Dovolací súd na základe takejto námietky posúdi, či obvinený dostal náležitú odpoveď na svoje zásadne argumenty, avšak bez toho, aby akokoľvek hodnotil vecnú správnosť úvah, ktoré viedli nižšie súdy k takejto odpovedi (k tomu pozri bod 18. uznesenia ústavného súdu z 23. marca 2023, sp. zn. I. ÚS 182/2023, ako aj tam uvedené rozhodnutia).

Pokiaľ ide o výpoveď svedka G. G., obvinený nenamietol, že by na niektorý aspekt tohto dôkazu nedostal žiadnu alebo uspokojivú odpoveď. Obvinený považuje tohto svedka za nevierohodného, jeho výpoveď opakovane označuje za nepravdivú a v tejto súvislosti polemizuje s odôvodneniami rozhodnutí súdov oboch stupňov vrátane toho, akým spôsobom vyhodnotili rozpory vo výpovedi svedka G. G., čo samo osebe logicky odporuje záveru o riadnom nevysporiadaní sa s otázkou jeho hodnovernosti. Inými

slovami, obvinený touto námietkou nespochybňuje kvalitatívnu stránku odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ale vyjadruje „len“ svoj nesúhlas s hodnotením predmetného dôkazu, čo sa v zmysle predošlého odseku mňa atribútom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko ide o zjavne skutkovú argumentáciu.

K námietke, že súdy nijako nezohľadnili pre obvineného priaznivú výpoveď nebohého obvineného L. Z. (ktorý podľa ustálených skutkových zistení bol prostredníkom medzi dovolateľom a osobami zodpovednými za vykonanie fyzickej likvidácie poškodeného) dovolací súd uvádza, že z rozhodnutí oboch súdov implicitne, avšak zrozumiteľne vyplýva, že výpovedi L. Z. neuverili. Nebohý L. Z. v tejto veci v zásade vypovedal, že s inkriminovaným skutkom nemá nič spoločné a že ide o výmysly G. G.. Pritom z rozhodnutí oboch súdov vyplýva, že dovolateľova vina bola založená na podrobnej analýze celkovej dôkaznej situácie, pričom záver o sprostredkovaní vraždy L. Z. súdy prijali po komplexnom zhodnotení výpovedí viacerých svedkov, a teda nielen na základe výpovede svedka G. G. (k tomu pozri bližšie odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa na strane 66 až 72 a strany 46 až 56 písomného vyhotovenia uznesenia odvolacieho súdu). Dovolací súd aj túto námietku obvineného vyhodnotil ako neopodstatnenú.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku je naplnený, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Existenciu tohto dovolacieho dôvodu je potrebné posudzovať s ohľadom na ustanovenie § 31 Trestného poriadku (porovnaj so stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu uverejneným v Zbierke pod č. 95/2015, B-III.), ktorý v odsekoch 1, 2 a 4 precizuje štyri dôvody spôsobilé vyvolať pochybnosť úradnej osoby o jej nezaujatosti; dôvod na vylúčenie takejto osoby môže predstavovať jej pomer k: (i) prejednávanej veci, (ii) osobám, ktorých sa úkon priamo týka, (iii) ich zástupcom alebo (iv) inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle už stabilne rešpektovanej súdnej praxe (rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 2/2008-I.) sudcu možno vylúčiť z vykonávania úkonov trestného konania v konkrétnej veci len celkom výnimočne a zo závažných dôvodov, ktoré by mu zjavne bránili rozhodnúť objektívne, nezaujato a spravodlivo v súlade so zákonom, pretože vylúčenie sudcu predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Pochybnosť o nezaujatosti sudcu vedúca k jeho vylúčeniu, preto musí byť opodstatnená - založená na reálnom základe, t. j. konkrétnej skutočnosti preukazujúcej existenciu určitého vzťahu sudcu k ním prejednávanej veci (z ktorej má byť vylúčený) alebo k osobám, ktoré v nej vystupujú. Inými slovami, dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku nebude naplnený v prípade námietok, ktoré sa týkajú údajného zaujatého prístupu sudcov k prejednávanej veci a ktoré majú len abstraktný, respektíve všeobecný charakter (rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 11/2009-II.).

V tomto kontexte treba najprv uviesť, že ak sudca konal a rozhodoval o obvinenom, tak takáto okolnosť ho nevylučuje z konania a rozhodovania v tej istej veci (okrem prípadov tzv. funkčnej inkompatibility) alebo v iných konaniach vedených proti tomu istému obvinenému. Z vykonávania úkonov trestného konania po podaní obžaloby tak sudcu bez ďalšieho nevylučuje okolnosť, že predtým rozhodoval o väzbe obvineného, a to hoci aj v rovnakej veci.

Dôvodnosť vylúčenia sudcu JUDr. Jána Hrubalu, a teda odlišnosť od situácií uvedených v predchádzajúcom odseku, má spočívať v tom, že jeho rozhodovanie o väzbe dovolateľa v inej veci (vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. 2Tp/2/2017, respektíve pod ČVS:PPZ-755/NKA-PZ-BA-2016) sa spomína v inom - ďalšom trestnom konaní (vedenom pod ČVS:PPZ-254/NKA-BA2-2020), respektíve je predmetom trestného stíhania bývalého špeciálneho prokurátora JUDr. W. G. a zároveň je objektom mediálne šíreného vyjadrenia, ktorým sa namietaný sudca cíti dotknutý.

Obvinený odvodzuje dôvod na vylúčenie sudcu JUDr. Jána Hrubalu z nasledovnej časti odôvodnenia uznesenia vyšetrovateľa národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru zo 17. septembra 2020, ČVS:PPZ-254/NKA-BA2-2020 (zväzok 15, č. l. 3557): „Z výsluchu svedka O. R. ďalej vyplynulo, že v roku 2017 počas oslavy 40tych narodenín O. O. na lodi v Y. kontaktoval jeho osobu niekto z blízkych Ing. Ľ. G., pravdepodobne A. N., ktorý svedkovi uviedol, že sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „sudca ŠTS BB“) pravdepodobne prijme peňažnú záruku, ako náhradu väzby Ing. Ľ. G., pričom je potrebné, aby následne nebola voči tomuto rozhodnutiu podaná sťažnosť, nakoľko by o nej rozhodoval sudca na Najvyššom súde JUDr. Kliment a na neho členovia skupiny nemajú dosah. S uvedeným sa podľa vyjadrenia svedok O. R. zdôveril Mgr. T. N., ktorý mu uviedol, že vec je riešiteľná cez osobu JUDr. Ľ. O., ktorý má kontakt na prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor ÚŠP GP SR) - JUDr. W. G., ale že to nebude zadarmo. Následne podľa vyjadrenia svedka O. R. Mgr. T. N. kontaktoval cez aplikáciu Threema JUDr. Ľ.X. O., s ktorým svedok O. R. prostredníctvom osoby Mgr. T. N. dohodol, že v prípade prijatia peňažnej záruky sudcom ŠTS BB nebude podaná zastupujúcou prokurátorkou ÚŠP GP SR voči uzneseniu sudcu pre prípravné konanie ŠTS BB sťažnosť a Ing. Ľ. G. bude následne okamžite prepustený na slobodu. Svedok O. R. uviedol, že podľa jeho vedomostí bol Ing. Ľ. G. na základe dohodnutého postupu prepustený v piatok na slobodu, pričom on sa z Y. vrátil v priebehu víkendu a v následnom týždni vyplatil Mgr. T. N., na osobnom stretnutí sľúbenú finančnú odmenu vo výške 100.000,-EUR, ktorou disponoval v mieste svojho trvalého bydliska.“

Najvyšší súd túto časť uznesenia odcitoval zámerne, aby bolo celkom zrejmé, že z nej ani nepriamo nevyplýva, že by sudca JUDr. Ján Hrubala mal pri rozhodovaní o väzbe dovolateľa v inej veci porušiť nejakú povinnosť, ktorá by zároveň zakladala jeho pomer k tejto veci, k dovolateľovi, či k inej osobe v zmysle § 31 Trestného poriadku.

Nadväzujúc na predošlý odsek, pomer sudcu k veci nie je spôsobilé založiť tvrdenie tretej osoby o spôsobe rozhodnutia súdu v rovine domnienky, ktorá sa neskôr (hoci aj) naplní. Svedok O. R. v dotknutej výpovedi nespochybnil nestrannosť sudcu JUDr. Jána Hrubalu, respektíve neuviedol nič v tom zmysle, že by konkrétne naňho malo byť neprocesne pôsobené v súvislosti s väzobným rozhodovaním. Podľa menovaného svedka sa v tomto smere malo vplývať na iné subjekty z mimosúdneho prostredia - prokuratúry, aby v prípade, ak dôjde k nahradeniu väzby, nedošlo k podaniu sťažnosti v neprospech dovolateľa.

V zmysle ustálenej praxe dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá skutočnosť, že jeho rozhodnutia boli podrobené kritike v hromadných oznamovacích prostriedkoch (porovnaj s rozhodnutím uverejneným v Zbierke pod č. 47/1998 alebo uznesením ústavného súdu z 11. septembra 2018, sp. zn. III. ÚS 356/2018, uverejneným v Zbierke nálezov a uznesení ústavného súdu pod č. 77/2018). V tomto ohľade totiž platí, že sudca ako reprezentant verejnej moci môže byť objektom aj neoprávnenej kritiky v médiách; súčasne je však treba uňho predpokladať a požadovať vyšší stupeň tolerancie a nadhľadu, ako je tomu u jednotlivých občanov. Napríklad rôzne sťažnosti či názory na ním riešené prípady síce môžu vzbudiť u dotknutého sudcu určitú nevôľu, avšak s ohľadom na to, že tieto skutočnosti sú bežnou súčasťou práce sudcov, nemožno im spravidla pričítať založenie dostatočne intenzívneho negatívneho vzťahu k stranám, prípadne k ich zástupcom (nález Ústavného súdu Českej republiky z 3. júla 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01). Prípadné politické ovplyvňovanie spočívajúce vo verejných prejavoch politikov, akokoľvek je z hľadiska politickej kultúry demokratického právneho štátu neprijateľné, nie je vo všeobecnej rovine možné považovať za dôvod spochybňujúci automaticky nezávislosť a nestrannosť konkrétnych sudcov (uznesenie Ústavného súdu Českej republiky z 29. augusta 2016, sp. zn. I. ÚS 363/06).

Trestné stíhanie bývalého špeciálneho prokurátora nemá vplyv na dovolacím súdom vyslovenú absenciu pochybnosti o nezaťažosti sudcu JUDr. Jána Hrubalu, pričom vyjadrenie F. T. k tejto téme predstavuje len jeho subjektívny hodnotiaci úsudok v rámci politickej prezentácie, ktorý nie je objektívne spôsobilý

založiť dôvod na vylúčenie namietaného sudcu.

Čo sa týka verejného vyjadrenia JUDr. Juraja Klimenta k výrokom F. T., tak okrem toho, že bolo urobené 15. januára 2021, t. j. po tom, čo sudca JUDr. Ján Hrubala ako člen senátu rozhodol v tejto veci napadnutým rozsudkom (6. novembra 2020), ide o reakciu iného sudcu na politického predstaviteľa, ktorého sa trestné stíhanie v tejto veci nijako netýka a z obsahu ktorej nevyplýva žiadna okolnosť vyvolávajúca pochybnosť o nezáujatosti sudcu JUDr. Jána Hrubalu.

Sudcovia vo všeobecnosti musia byť obozretní, aby svojim vystupovaním neposkytli príčinu na vznik pochybnosti o svojej nestrannosti. Takúto pochybnosť však na druhej strane nemožno odvodzovať príliš horlivo, a to napríklad iba z toho, ak sudca využil svoje právo a verejne sa vyjadril k svojmu rozhodnutiu (§ 34 ods. 10 zákona č. 385/2000Z.z. o sudcoch a prísediach) alebo reagoval na nepravdivé, urážlivé, či inak osočujúce prejavy strany vo vzťahu k výkonu svojej funkcie a/alebo osobe, pokiaľ si pritom udržal potrebný odstup/zdržanlivosť (porovnaj s rozsudkom Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Chmelíř proti Českej republike zo 7. júna 2005, č. 64935/01).

Sudca JUDr. Ján Hrubala zvolal tlačovú konferenciu na 17. mája 2021 ako predseda Špecializovaného trestného súdu, teda po právoplatnom skončení tejto veci, pričom jej obsahom bola najmä všeobecná analýza stavu rozhodovania o väzbách na danom súde, a hoci prejav sudcu JUDr. Jána Hrubalu na tejto konferencii sa sčasti dotkol aj procesu rozhodovania o väzbe dovolateľa vo veci vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. 2Tp/2/2017, z jeho výstupu ani spätne nemožno dospieť k záveru, že mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania vo veci predloženej dovolaciemu súdu. Sudca Špecializovaného trestného súdu JUDr. Ján Hrubala totiž prítomným len ozrejmil okolnosti súvisiace s rozhodovaním o väzbe dovolateľa v rozsahu odôvodnení dotknutých uznesení a výslovne odmietol, že by bolo zasahované do jeho rozhodovania.

Postoj sudcu JUDr. Jána Hrubalu k predsedovi politickej strany Z.-Z. je pre túto trestnú vec nepodstatný, a preto len nad rámec možno konštatovať, že s poukazom na tlačovú konferenciu zo 17. mája 2021 neobstoí tvrdenie dovolateľa o veľmi citlivom a negatívnom vnímaní tohto politického predstaviteľa, respektíve jeho výrokov namietaným sudcom. Pokiaľ sudca JUDr. Ján Hrubala označil niektoré vyjadrenia predsedu uvedenej strany spôsobom, že prekračujú hranice etiky, nevybočil tým z rámca požadovanej zdržanlivosti, pričom toto jeho hodnotenie bolo paušálne - netýkalo sa výhradne vyjadrení F. T. k trestnej veci vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. 2Tp/2/2017. Z vyjadrenia sudcu JUDr. Jána Hrubalu ani nevyplynulo, že by sa touto formou politickej prezentácie cítil dotknutý, keď sám uviedol, že nemá potrebu mu čokoľvek odpúšťať, nebude naňho podávať žalobu na ochranu osobnosti a ani trestné oznámenia.

Sumarizujúc, dovolateľ nepreukázal u sudcu JUDr. Jána Hrubalu existenciu žiadneho zákonom taxatívne vymedzeného pomeru v zmysle § 31 Trestného poriadku, pre ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov, či rozhodovania v tejto trestnej veci.

Napokon, pokiaľ obvinený namietol nedostatočné naštudovanie si spisu predsedníčkou senátu najvyššieho súdu pred rozhodnutím o jeho odvolaní, odvodzujúc to z jej požiadavky na verejnom zasadnutí o predloženie plnej moci od obhajcu, ktorý dovolateľa zastupoval už v konaní pred súdom prvého stupňa, tak táto okolnosť nie je preukázaná a ani opodstatnená.

Bez toho, aby sa najvyšší súd bližšie vyjadroval k otázke preukázania tejto žiadosti, opodstatnenosti záveru, ktorý z nej obvinený dôvodí a tiež splnenia podmienky predchádzajúcej námietky podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku, o pomer k veci nejde v prípade spochybňovania odbornej spôsobilosti sudcu (k tomu pozri rozhodnutie uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Českej republiky pod č. 23/1998), a to ani vtedy, ak skutočne bolo proti sudcovi vedené pre jeho procesné pochybenie disciplinárne konanie. Analogicky to platí aj na prípad eventuálneho nenaštudovania spisu sudcom pred konaním verejného zasadnutia, či vydaním rozhodnutia.

Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy, najvyšší súd dovolanie obvineného Ing. Ľ.F. G. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 5:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.